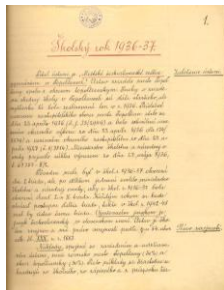

Spomíname na školu ...

(Gymnázium v Topolčanoch – 80. výročie založenia)

Významný ruský poeta A.S. Puškin (1799–1837) uznával: *Úcta k minulosti – to je vlastnosť, ktorá odlišuje vzdelanca od divocha*. Aj preto si pripomíname naše školské roky.

V našej krajine

Na území Slovenska vieme už o prvých základných školách v 12. storočí (r. 1111 pri nitrianskej kapitule). Podľa cirkevnej správy z rokov 1332–1337 existovala v Topolčanoch fara i farský kostol a oprávnené sa dá predpokladať, že tu bola aj rímskokatolícka škola.

O prvú strednú školu sa v Topolčanoch snažilo obecné zastupiteľstvo od roku 1923. Rozhodnutím Ministerstva školstva a národnej osvety bolo v roku

1936 zriadené Mestské československé reálne gymnázium v Topolčanoch. Súčasná budova gymnázia bola postavená v rokoch 1941–1945. Odvtedy jej bránou prešli desiatky učiteľov a tisícky študentov. Absolventi sú možno roztrúsení po celom svete.

Osobná spomienka

Rád zopakujem, aj po mnohých rokoch pôsobenia na tomto ústave (ako študent, učiteľ i riaditeľ), úvahu, ktorú som pod názvom *Vyrývam do lavice* zanechal v **Ročenke** (školský rok 1980/1981):

Oči upreté tak často na školskú lavicu. Odkazy predošlých. Čo ja tu zanechám? A čo som získal?

Za slová skryté podstaty kmitajú okolo nulových bodov. Anomálie sa nepripúšťajú z bezpečnostných dôvodov. Roviny súmernosti nenaštrbia predpísaný obraz úspechov.

Nerozhodné zastavenie. Chcel som vyrývať. Ale čo? Tí, čo ma poznajú, to nepotrebujú. Tých, čo mi neveria, nepresvedčím.

*Poznanie neznáma je krutá neznáma:
Vyjadriť korene. A nezhynúť.
Odhaliť princípy. A nezmrznúť.
Pochopiť výsledok. A nezblázniť.*

*Mám rád tie lavice. Sú tiché a pokorné.
Dá sa do nich vyrývať:
Bol som tu a túžil som odhaliť príčinu i zmysel.*

Rád za všetkých, ktorí sa cítia byť spriaznení s jubilujúcim Gymnázium v Topolčanoch (1936–2016), zopakujem sympatický vinš: *Učiteľom, čo striegli mladost' našu, živým i mŕtvym, čo nás mali viesť, zabudnúc na zlé, povznášame čašu, za všetko dobré vzdávame im česť* (A.S. Puškin).

Učiteľom i študentom prajem vytrvalú odvahu i tvorivú rozvahu v ďalších triedach školy života.

Dušan Jedinák

